

Kappale nimeltä "Etuvarittajien."
Tulevaisuudessa saadaan tarkemmat tiedot milloin se tullaan esittämään.
Osaston viime kokouksessa valittiin myös komitea, joka tulee toimeenpanemaan joulullamat, vaah minä on tiedä mitä kaikkea siellä tulee olemaan. Lopuksi toivon että yksimielisyys ja innoitus yhä joukosammene säilyisi, sillä juuri nyt on aika kun meitä työllisiä uhataan kaikilla puolin. Olisi aika jolloin jokaisen tulisi tehdä voitavansa oman ja koko työväenluokan poliittisen ja taloudellisen aseman turvaamiseksi, ja toiseksi tekisi yhteistoiminta meidän yksitollkoisen elämämme täällä paljon hauskeemmaksi ja monipuolisemmaksi ja meillä kun on niin paljon aikaa, jos vaan on halua, sillä ehjän täällä suurkaupungin tontit ja merot rauhanamme häiritse.
Toveruudella,
M. W.

ISSAQUAH, WASH.

Koska tulin valituksi osaston kirjenvälittäjäksi Toverittarelle, niin koetan täyttää velvollisuuttani. Kiitospäivänä on osastollamme korjittamat, jotka onnistuivat hyvin. Naisemme näkyivät tuovan koreja oikein lukuisasti. Likiseudun farmarien työtökkin olivat muistaneet tulla mukamme isot korit syömistä mukanaan. Terve tuloa vastakin avustamaan itämme! Työt, pitäkää silmälläne auki, sillä olen kuullut huhuja, että meidän kylän poikamiehet hommaavat suuren suuret tanssit lähimmässä tulevaisuudessa. Varmaan kannattaa sinne tulla. Soittajat kuuluu tulevan aina Seattlimestä asi. Luulen, että he ilmoittavat lehdestä lähemmin.

Talvikin tekee tuloaan täälläkin. Se tekee elämän syväksi, vain se ei silti saa hidastuttaa meidän toimintaamme. Osastomme luvittoikkunasta pitää huolen huveista, joissa on aina hauskaa. Jouluksi he hommaavat jonkunlaista ilanyvettoa. En tiedä vielä mitä, vain sittenpäkin näkee ja tuntee kun menee itse katsomaan.
Lopuksi toivon hauskaa joulua ja tarmokasta taisteluintoa kaikille Toverittaren lukijoille.
Määrän akka.

CLOQUET, MINN.

S. S. Osaston ompeluseura päätti pitää vielä yhden hauskan markkinatunnat ennenkuin tämä vuosi loppuu. Ne tulevat olemaan 13 päivä joulukuuta. Minä uskallan sanoa varmaan, että kyllä silloin taas naiset pitää huolen, että ei tarvitse tyhjä tulla tapaamaan haailta sinä iltana.
Täällä alkoi lakko 20 p. lokakuuta kahdella sahatimella ja tähän mennessä ei ole tullut mitään sovuttoa. Työhön kyllä olisi otettu mutta entisillä palkkaehdoilla. Työläiset ei kuitenkaan olleet niin nöyriä, että olisivat heti lähteneet kun palkat ovat täällä niin mitättömän pienet, että niillä on melkein mahdoton tulla toimeen perheellisten nykyisen kalliin ajan aikana. Jos täytyy asia vuokrahuoneessa ja on perheessä useampia jäseniä, niin täytyy varmasti katsoa mihin senttinsä laittaa. Huvi- puoli ei voi tulla enää kysymykseenkään. Minä pyytäisin huomauttaa ettei nyt täällä kukaan kukaan työllänen tulisi tänne työn etsintään. Työtä ei ole saatavissa.
Sununtaikouluksi on ollut toiminnassa. Lapsia on siellä yli kaksikymmenen. Lapsat ovatkin kovasti innostuneita nyt alusta ainakin. Heillä on paljon ohjelmaa harjoitusten alla joulunäyttöiksi. Siitä mainittakoon: näyttökappale, jossa lapset vievät kaikki osat ja kalkeinloista muuta. Koko ohjelman suorittaa lapset.
Olga Lehto.

ENGLEWOOD, N. J.

Täällä meidän kylässä on kaikki niin hiljaista ja voipa sanoa autuollistakin meitä suomalaisia lukuunottamatta. Me aina olemme hyviä yrittämään vaikka milte alalle. Suomalaisia tyttöjä täällä on lähemmäs kolmisen sataa, mutta en luule montakaan Toverittarta tulevan meidän rakkaneen Englewoodiin. Yhdistyksiä täällä on jos jonkinlaisia. Elettään jonkun aikaa, ne kuolla kupsahtavat ja taas sille perustetaan jonkun toisen nimellinen. Sosiaalisesta on täällä toimintu pian kuituisen vuotta. Melko ahkerasti on

hommattu, mutta haalin pienuuden tähden on toiminta hankalaa. Osastossamme on nelisenkymmentä jäsentä ja jos yksin lasketaan on niistä neljä kokonasta miestäkin. Ompeluseura toimi myyjäiset t. k. 10 päivänä hyvin onnistuneesti. Arpa- liput menivät kaupaksi kuin kuumille kiville, joten olisi saanut olla niitä paljon enemmän. Rahallinen tulokin on ollut tyydyttävä, koska voitoksi on läännyt 125 dollaria. Toivon uutta innostusta osaston työlle, että voitaisi pian toimia toiset sellaiset myyjäiset.

Osastomme toimii naamiuhvit lauantaina jouluk. 8 päivä; varmasti niistä tulee suuremnoiset, koska ovelakin on 50 senttiä jota meidän osasto ei ole ennen uskaltanut ajatellaakaan ja kolmihekinen orkesteri soittaa koko illan. Eikö siinä ole jo tarpeeksi. Entäs ne palkinnot, kulu- ka suuret ne ovat? kysyneet ehkä joku. Kokonainen viisi dollariahan se ensimmäinen on ja toinen kolme ja kolmas kaksi dollaria. Joko on pu- vut valmiit? Ellei, niin kiireesti asiaan, kyllä se vielä valmistuu kahdeksanteen päivään asti.

Toveri M. Hahl tulee luennollemaan meillekin jouluk. 30-31 ja tammik. 1, 6 ja 8 päivinä. Silloinhan menemme kaikkiin kuulemaan, mitä sillä Mooseksella on sanomista. Kyllä meidänkin tarvitseisi saada vähän kartuttaa tätä tietovarastoaamme, ettei tarvitseisi esiintymisen aikana olla kuin noilla vain. Tervehdykseni kaikille Toverittaren lukijoille.
Erls Englewoodin vanhapilka.

MOOSE LAKE, MINN.

Arvoisat Toverittaren lukijat. Tervehdin teitä taas pitkän vaihtelon perästä. Joulukin on taas pian ovela iloiheen ja suruiheen. Vaan ehjän se joulukaan meille työlläisille paljo- kaan iloa tarjoa. Saammeko jokai- neu kunnollista ruoka-ateriaa; ei, varmasti ei. Ja ne omaiset sellä kor- maassa. Heidän täytyy purasta se- kotettua leipää joulunakin; riittänee- kö sitä voilakaan maistaa. Kahvis- ta ei liene puhuttakaan. Meidän olisi kiristettävä joku dollari ja lä- hetettävä isälle tai äidille, että sillä- kään kertaa saisivat rasvaisemman pilan nielasta. Me työlläiset olem- me yleensä niin altaalla oman etä- mämme eteenpäin viemisessä, että me saamme kyllin mieltä, miten taas halvimmän aterian saisit. Se on joka aamu yhtä ja samaa. Ei me tarvitse niitä kymmeniä käskyjä, ne ovat eksyneet väärään paikkaan. Kyllä se on pimeää tälläkin kontrilla, jos nähdään Työmies-lehti, niin pian kuulee kutsuja; ne ovat mailman parantajia. Uusi Kotimaa se on terve tullut. Minun mielestäni olisi paljon parannettavaa ja meidän työlläisten olisi aika nostaa päämme näkemään kurjan kohtalomme. Toiste piirrän lisää, jos tämä siansa saa.

Litna Nyrypakka.
Me tilasimme Työmieslehtiä kaksi kirjaa ja Lapatossun. Kirjat olemme saaneet, vaan Tossu eksyi tielle He- tymättömälle. Alappa Tossu topus- taan tällekin kontrille. Sua on jo kerta kysytty, vaan vastinta ei an- nettu. Missä on vika? Niitä olisi pitänyt tulla neljä numeroa. Me ei ole nähty ensimmäistään. Se on rahaa työlläiselle dollari ja vartti näin myrskyisellä hetkellä.
H. N. H—son.
Moose Lake, Minn. Box 154.

KIITOSPÄIVÄN MIETTEITÄ

Niin, mistähän päästä sitä nyt sit- ten alkaisi kiittämään näin kiitos- päivän kunniaksi. Ehkä ensinän lau- sun sälliaiselle oikein kunnit kiitok- set siitä että meidän rakas Toverit- taremme sai jälleen naisheikkilön sin- ne toimitustuolin perän pitäjäksi. Olen ainakin siinä uskossa, että kun siellä on samaa sukupuolta päällä us- kaltaa sinne välistä minunkinlaiset kirjoittamiseen tottumattomat läh- etää töherryksiään, siinä toivossa, että kyllä se uusi tati ne siellä korjallee lehteen painettavaksi. Toista olisi jos sinne olisi valittu mies toimit- taja. Olen näitten suurruuksien kuul- lut usein virnistelevän että kyllä se naisten lehti on lapsellinen. Sen vain sanon, että jos monet miehiset kirjenvälittäjät koettavat kyhätä aja-

tuksiaan paperille niin vähällä ajalla kuin monetkin äidit kertovat kirjoit- televansa. Ölläkin he sen tekevät, silloin kun muut perheen jäsenet nauttivat sulaisesta levosta. On ni- tä useita äitejä, jolla olisi halua kantaa kortensa yhteiseen kekkoon, vaan ei voi sitä edes yölläkään tehdä, kun on päivän ponnistelusta niin nääntynyt eikä pitkiin aikoihin ole kunnolleen nukkunut. Onpa tosiaan monesti pää niin batara, ettei tahdo muistaa lähimmän naapurinsa nimeä. Jaa — mistä todella me perheen äi- dit tänäänkin kiitämme, siittäkö, että meillä on aituisesti kovaa työtä, joka kuluttaa meidät ennenaikaisiksi rai- naisiksi vanhuksiksi ja kaataa meidät ennen aikaiseen hautaan. Kuinka kauan tällaista täytyy vielä jatkua? Nykyisin ainakin näyttää kovin syn- kältä. Onhan tosin se lohduttava sananparsi Amerikassa: "ladies first." Sillä kait sitä on itseään lohdutel- tava kun elämän huolet painetaan hartielle isännän nimessä. Onhan siinä meille kylliksi palkintoa, kun herrat kehasee: siinä on meillä kun- non isänmaallisia äitejä. — Suone- han se uusi tati minulle anteeksi kuin sanoin että sallainen on salii- nut meille täitvikeksi toimittajaksi. Se on kait tarttunut minulle veriin niin- kun "holifrollerille." Jos ne sattuu parantamaan jostain vakavasta tau- dista esimerkiksi, vaikka luonnon pa- rannustapaa käyttämällä niin ne täy- dellä suulla sanovat, että sallainen sen paransi eikä siinä tunnu olevan epäilystäkään. Työtä on kovin pal- jon vaan työvakea on vähän. Kun vaan uudella tädillä riittäisi terveyt- tä ja voimia vaikeassa ja voimia kysyvässä tehtävässä. Toivon myös, että Selma-täti parantuisi en- tistä ehompaan terveyteen ja voi- tinti, sekä usin innoin ottaisi osaa yhteiseen taisteluumme olofemme pa- rantamiseksi.
Täti Helena.

LAPSILLE

(Jalkoa kahleleksenalla sivulla)

ne, rehelliseen toimintaan tottu- neena, ei voinut sulattaa tuota aiheetonta epäluuloa.

Kyllä vastailen tarvittaessa, mutta puoleksi selin olen antoi hän rouvan ymmärtää, että vä- lit saavat olla lopussa.

Pettyneenä lähti rouva pois, luoden minuun lempeän katseen- sa, sanoi hän: "käyhän lapsi- kulta vielä leikkimässä poikien kanssa. Käyhän! Äiti antaa lu- van kyllä."

Hän loi kysyvän katseen äiti- ni, mutta tämä ei huomannut sitä.

Se oli ollut viimeinen kerta, kun sain astua noita portaita y- lös. Olin usein niitä halusta kulkenut.

Vuoden asuimme vielä tuossa samassa kartanossa, mutta leik- kiövereistini en tavannut kuin ulkona. Äitini ei sallinut että olisin heidän kanssaan leikkinyt. Niin hän asian käsitti, ymmär- tämättä, että me lapset olemme viattomia tähän kaikkeen.

Oli kulunut vuosia. Elämäni- latu kulki mukitellen. Kasvoin kouluikäni. Heikko terveydeltä olin, ja tuntui koulunkäyti heti alussa hankalalta. Edellämäini- tusta tapauksesta sain paljon päinvaivaa. Lapsijärkeni teki monta kysymystä ilman vasta- usta. Ympäristön vaikutuksesta suljin kaikki itseeni. Usein istu- tuin kauan etten huomannut toisten tontuja. Tämän lisäksi sain nähdä monta muuta seik- kaa jotka toivat lisätuumia aivo- koneistoon. En julennut tuoda mitään ilmi ja kukaan ei ky- synyt sen suuntaisista asioista. Näin istuessani monet kouluto- vereistani ajattelivat että olin

liaksi tomppeli seuraamaan o- pintoja, koska tällainen mielti- minen teki usein minusta haja- mielisen ja huomaamattoman. Vaivasipa vielä huono tervey- tenikin, joka ei kärsinyt niin pal- jon jännitystä, että olisin voinut seisoaillani laulaa laulutuntien ai- kana, vaan täytyi käyttää istu- tinta. Tämä usein sattoi koulu- tovereitani pikantekoon, joka kuitenkin oli kovan katsannon alla, sillä opettajani huomaavai- suus oli käännytynyt minuun. Vil- kasjärkisenä havaiten syyn. Isän alkoholimyrrkyily perintönä hei- konsi parhaan lapsuuteni. Sisko- ni oli ainoa, joka minua käsitti. Hän kaikista vastuksista huoli- matta, omasi terävän mielikuvit- tuksen. Hän vastakohtana kor- vasi ser. aukon, minkä minun hajamielisyuteni jätti — hän oli kaikkien ihailun esineenä. Istuessamme yhdessä samassa luokkasalissa loi hän usein kat- seensa minuun aivan kuin olisi rohkaissut ja minä aina havah- duin kuin virkistyneen. Koulun ja kodin väliä kuljimme käsittäin. Aina luimme toistemme silmistä saman ajatuksen, niin käsittä- mättömän kummallekin — Eriään iltana saapui siskoni kou- tuin. Hän oli silloin korkeakou- lussa. Minä ansaitsin elämäni kutomalla lankatavaroita. Olin juuri tullut työstä, kun hän saap- ti. Hänen kasvonsa hehkuiivat innosta. Anna! huudahti hän heti minut huomattuaan. Eikö olekin kaunistaa tänään? Läh- demme kävelemään. Kierrämme ympäri. Sinä olet kai väsynyt. Se on suuri nautinto. Hänen har- maat silmänsä hehkuiivat niin kummallisesti kesän kirjojen vä- listä, joita oli silmänluomiin saakka vallattomain kihagun peittäissä osan otsaa. Riisuen halpaarvoisen päällystakkinsa kiiruhti hän syömään. Minä puin tällä välin lähtöä varten. En olisi tätä pitänyt ilmeenä, vaan kun hänellä, siskollani, oli rip- pikoulupäästö huomenna. Miksi juuri tänään? Epäilin että äiti on varmasti vastaan. Vaan äitiä ei näkynyt, joten saimme ilman estettä lähteä ulos. Oli kaunis ja vilpoisa ilma, niin kuin on tavallista toukokuulla pohjolas- sa. Kuljimme muutamia kadun- väliä kun veljeni tuli vastaan. Hän myös tuli koulusta. Käsisi- sään hänellä oli nippu papereita. Heti meidät huomattuaan hän juoksi luoksemme: "Arvatkaas, ensi syksynä, olen varma, pää- sen Helsinkiin — Ateneumiin." Katsoimme häntä ihmetellen mi- kä hänelle on tullut.
(Jatk.)

— Älä unohda toimia osastossasi.

Lisälettejä

(SWITCHES)

KAMPAUKSISTA

(Lähtenistä hiuksista)

Hiuksia voi lähettää postin kautta maksettavaksi jälkivaatimuksella.

Vanhoja lisälettejä korjataan

sekä vartajaan

HELMI NELSON,

SUPERIOR, WIS.

Posti-osote: Box 553.

Asunto-osote: Room 331.

Työmies Bldg.

(Hinnat 50 sentistä \$2.00:iin.)